

MÁJOVCI

Název školy: ZŠ A MŠ ÚDOLÍ DESNÉ, DRUŽSTEVNÍ 125

Název projektu: Ve svazkové škole aktivně - interaktivně

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3465

Autor: Mgr. Jana Rozsivalová

Tematický okruh: DUM Český jazyk a literatura

Název: VY_32 _INOVACE_10_ Májovci

Vytvořeno:

-říjen 2012

Anotace:

-prezentace pro žáky 7.-9.tříd

-žáci si přiblíží situaci v české literatuře i kultuře na konci 19.století

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

* Zdroje:

* BAUER, Alois. Čeština dlani, přehled světové a české literatury. 3. rozšířené vydání Olomouc: Rubico, 2007. ISBN 80-7346-068-8.

* www.wikipedia.cz

* **Klíčové kompetence:**

* Kompetence k učení

* Kompetence k řešení problému

* Kompetence pracovní

- * Na začátku 50. let 19.stol.- konec **bachovského absolutismu**
- * Únorová ústava z roku 1861 umožňuje znovuoobnovení kulturního i politického života.
- * založení mnoha kulturních a společenských spolků, např. spolek *Sokol*, *Hlahol*, *Umělecká beseda*, otevření ***Prozatímního divadla***, apod.
- * V oblasti literatury - několik literárních skupin- **májovci, ručovci a lumírovci**

* Májovci

- * skupina mladých literátů, sdružených kolem osobností Jana Nerudy a Vítězslava Háška -1858 almanach Máj
- * autoři se přihlásili k odkazu Karla Hynka Máchy
- * představitelé - Rudolf Mayer, Václav Šolc, Adolf Heyduk, prozaička Karolina Světlá a její sestra Sofie Podlipská, dále autor romanet Jakub Arbes, Karel Sabinu, Božena Němcová a K.J.Erben
- * propagovali českou literaturu.
- * odmítnutí představy národního umění, jehož vzorem byla lidová píseň a RK a RZ
- * literatura měla zobrazovat současného člověka a ovlivňovat občanskou morálku

* **Jan Neruda (str.51-55)**

* spisovatel, žurnalista a člen redakce Národních listů

* sbírka *Hřbitovní kvítí*

* *Knihy veršů*- se sociálními baladami (např. *Dědova mísa*), intimní (*Otci, Matičce a Anně*)

* *Písně kosmické* - vyjadřuje vztah člověka a vesmíru

* sbírka *Balady a romance*

* vrcholem jeho tvorby - *Povídky malostranské* - čerpá ze vzpomínek na rodnou Malou Stranu, zobrazuje tragické i humorné osudy figurek a postav, které jsou zachyceny realisticky a kriticky (např. *Týden v tichém domě, Figurky, Jak si pan Vorel nakouřil pěnovku*).

* JAN NERUDA: DĚDOVA MÍSA

V kamnech praská, dědek každou chvíli
zvadlé ruce sobě zahřívá,
kolo vrčí, syn si s prací pílí,
nádobu si z dřeva vyrývá.

Kolečko si divnou píseň šumí,
vnoučeti se očka kmitají -
"Hele, co náš táta všecko umí,
jak mu tříšťky z rukou létají!

Dřevo ukradl jsi v panském lese -
komu děláš z něho koryto?
"Dědovi; - již se mu ruka třese,
nádobí už všechno rozbito."

"Nauč mne to!" - "Vida toho kluka,
nač by tvá to ruka uměla?!"
"Až se tobě třásti bude ruka,
koryto ti synek udělá!"

V kamnech praská, dědek shrben pláče,
zvadlé ruce syn mu zulíbá,
kolo mlčí, vnouče kolem skáče -
"Táto, proč se kolo nehýbá?"

- * **Vítězslav Hálek**
- * spisovatel a žurnalista
- * *Pohádky z naší vesnice*
- * řada povídek z vesnického prostředí např. *Muzikantská Liduška*
- * dramata s historickou tematikou - *Záviš z Falkenštejna*
- * **Karolina Světlá** vlastním jménem *Johanna Rottová*, si zvolila svůj pseudonym podle rodné vsi svého muže.
- * romány z venkovského prostředí - *Vesnický román, Kříž u potoka*
- * čerpá náměty z Podještědí, kde žila
- * **Sofie Podlipská** - je autorkou historických a romantických próz

* Jakub Arbes (194)

* žurnalista, redaktor Národních listů, vydavatel satirického časopisu Šotek

* autor romanet

* *Ďábel na skřipci*

* *Svatý Xaverius*

* *Newtonův mozek*

***Úkoly**

- * Co je to romaneto?**
- * Popište vybranou postavu z Povídek malostranských dle svého výběru - napište krátkou charakteristiku.**
- * Co je to sociální balada?**
- * Co je to romance?**
- * Naučte se Dědovu mísu nazpaměť'.**